МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Факультет електроніки і комп'ютерних технологій Кафедра системного проєктування

Звіт

про виконання лабораторної роботи № 2 з дисципліни «Прикладна статистика та ймовірнісні процеси» «Моделювання випадкових чисел з рівномірним розподілом»

Виконав:

студент 2 курсу групи Феп-22 Линва В.А.

Перевірив:

Доцент кафедри РКИ, к.ф.-м.н Сас Н. Б. **Мета:** Ознайомитись з основними поняттями випадкових чисел та рівномірного розподілу. Опрацювати теоретичну частину подану в методичці. На основі опрацьованого, виконати поставлене перед мною практичне завдання.

Хід роботи

- 1. Згенерував вибірку $\{x_i\}$, i = 1, 2, ..., N з цілих випадкових чисел 1, 2, 3, 4, 5, 6. Для цього використав генератор псевдовипадкових чисел.
- 2. Побудував залежність частоти випадіння k-го числа від номера k. Графік представив у вигляді стовпців.
- 3. Обрахував для згенерованого масиву чисел вибіркове математичне сподівання x_N , вибіркову дисперсію σ^2_N , вибіркове середньоквадратичне відхилення σ_N . Порівняв отримані значення з теоретичними.
- 4. Виконав пункти 1-3 для N=10, 100, 1000 та 10000

N-10

```
Microsoft Visual Studio Debug Console

2 4 6 4 2 4 3 5 6 3

Enter k: 1
Frequency of k = 0 | 0.166667

Mathematical expactation = 3.9 | 3.5

Sampling Variacy = 1.89 | 2.91

Standard deviation = 1.37477 | 1.7
```

N = 100

```
Microsoft Visual Studio Debug Console

2 1 6 3 6 6 1 1 5 2 2 5 4 3 4 6 3 6 1 5

3 6 5 4 3 1 1 2 2 1 2 2 1 5 5 5 5 4 5 2

Enter k: 1
Frequency of k = 0.17 | 0.166667

Mathematical expactation = 3.64 | 3.5

Sampling Variacy = 3.1104 | 2.91

Standard deviation = 1.76363 | 1.7
```

```
 Microsoft Visual Studio Debug Console
 6412161363151625241234113
     3 4 2 1 4 6 2 5 5 2 3 1 6 5 6 3 5 5 2 4
     3 1 5 4
            1 1 3 3 5 2 3 2 1 3
                               3 5 4
                                    3
                                       5
                                        5
                                          5
                                            1
     2666121132342663
                                   3 4
                                      3 6
     463342466514
                             3 2 4
                                   6 4 4
                                        6
                                          5
   6 6 6 3 4 4 1 3 5 4 3 5 4 5 4 1 6 6 6 4 4
                                          2
                                            5
   6 4 1 3 5 5 4 2 3 3 2 5 4 6 1 5 6 2 6 4 1 1 4 1 1
 6443334322552226123362
                                          3 6 4 6
   6 1 2 6 4 4 1 2 4 2 2 3 6 4 1 4 3 3 4 5 3 3 6 1 6 4
 1 2 5 4 2 5 3 1 3 2 3 5 4 3 4 3 2 4 4 5 3 6 3 1 6 6
 3 1 3 1 4 2 4 2 6 2 5 4 4 3 5 6 1 1 2 1 4 2 1 1 5 3
Enter k: 1
Frequency of k = 0.166|0.166667
Mathematical expactation = 3.516 \mid 3.5
Sampling Variacy = 2.89574 | 2.91
Standard deviation = 1.70169 | 1.7
```

N = 10000

```
 Microsoft Visual Studio Debug Console
   5 6 4 4 6 5 4 2 1 2 4 1 4 3 1 4 1 5 2 5 1 4 4 2 1 6 1 5 6 1 3 2
 4 6 2 4 3 6 6 1 6 6 2 4 5 6 2 1 3
                                    4
                                       2
                                           5 4 3 1 3
                                                     5 4
                                                         6
                                                           5
                                                             3 1 4
                                                                   5
 5 4 1 5 4 3 4 4 5 5 3 5 1 2 5 3 5 6 1 1 5 5 1 6 6 5 1 2 3 3 4 1 3 5 4
   5 4 2 6 1 1 5 6 6 1 2 2 2 1 4 3 2 1 6 3 4 1 1 3 6 2 1 6 2 1 1 2 6 4
     1 2 3 3 5 4 5 1 4 5 4 2 4 4 1 6 2 5 4 4 1 1 3 5 5 2 3 6
   1 2 5 4 1 5 3 2 3 6
                        266
                              265
                                    1 3
                                        6615
                                                 3 5 2 3 2 1 5 5
     3 4 2 6 1 5 4 2 6 3 5 4 2 4 6 3 5
                                        4 4 4 1 4
                                                   2466
                                                           3 3
                                                               5
     1 5 2
           5 4 2
                 5
                      4 6 5
                              2
                    6
                                4
                                  16455
                                                     2
                                            5
                                               5
                                                 1
                                                   5
                                                       2
                                                               4
                                                         6
                                                             4
               1 3 5
       2 1 6 5
                      2
                        5 2
                              5
                                1
                                  2 2 5
                                        466
                                               26
                                                     2 4
                                                           2 1 4 5
   4 1 5 4 6 6 6 3 4 5 2 4 5 1 6 2 5 1 3
                                          5 3 3 6 6 3 1 3 1 4 2
 4 5 3 2 2 6 3 2 4 6 3 6 3 2 1 3
                                  4 2 1 4 2 3 1 2 6 2 2
                                                         5 1 3 1 6 2
                              2545
   6 6 6 5 2 4 6 4 3 6 2 5 5
                                      1 3 3 2 2 1 6 4 1 5 6 4 1 5 3
 1 4 6 4 3 3 6 1 4 5 3 3 4 1 2 1 6 5 2 3 5 4 6 6 5 3 1 1 4 6 3 2 6 5 2
 3 1 5 3 5 3 1 6 4 1 2 1 5 6 5 5 6 1 4 4 5 1 2 4 2 4 3 4 5 6 4 6 1 2 6 3 6 6
Enter k: 1
Frequency of k = 0.1668 0.166667
Mathematical expactation = 3.5035 | 3.5
Sampling Variacy = 2.92339 | 2.91
Standard deviation = 1.70979 | 1.7
```

Я вписав обраховані теоретичні відомості в програму, на скріншотах консольного вікна можна побачити значення обраховане програмою, тобто практичне та чере « | » теоретичне значення. Так як вибірку ми генеруємо з цілих випадкових чисел 1, 2, 3, 4, 5, 6 теоретичне значення частоти = 1/6= 0.1(6) тому заокруглюю до 0.166667

математичне сподівання

$$\overline{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} i == \frac{1}{6} (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6) = 3,5;$$

середній квадрат

$$\overline{x^2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} i^2 = \frac{1}{6} (1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + 5^2 + 6^2) = 15,17;$$

дисперсія:

$$\sigma^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (i - \overline{x})^2 = \overline{x^2} - (\overline{x})^2 = 15,17 - 3,5^2 = 2,92.$$

середньоквадратичне відхилення:

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = 1,7.$$

Висновок: виконуючи цю роботу, я ознайомився з темою «Моделювання випадкових чисел з рівномірним розподілом», виконав поставлену перед мною задачу, порівняв практичні результати з теоретичними.

Додаток:

```
#include <iostream>
#include <time.h>
using namespace std;
double frequency(int* mass, int k, int size) // Обрахунок частоти входження елементів в масив
  int count_of_k = 0;
  for (int i = 0; i < size; i++)
    if (mass[i] == k) { count_of_k++; }
  return double(count_of_k) / double(size);
double vib_ser(int* mass, int size) // Математичне вибіркове середнє
  double result = 0;
  for (int i = 1; i <= 6; i++)
    result += i * (frequency(mass, i, size) * size);
  return result / size;
double variacy(int* mass, int size) //Вибіркова дисперсія елементів масиву
  double temp = 0;
  double result = 0;
  double total = 0;
  for (int i = 1; i \le 6; i++)
```

```
result += pow(i, 2) * (frequency(mass, i, size) * size);
  result = result / size;
  total = result - pow(vib_ser(mass, size), 2);
  return total;
int main()
  const int size = 10000;
  int mass[size];
  int k = 0:
  double freq = 0;
  int count of k = 0;
  srand(time(NULL));
  for (int i = 0; i < size; i++)
    mass[i] = 1 + rand() \% 6;
  for (int i = 0; i < size; i++) {
    cout << mass[i] << " ";
  cout << "\n" << endl;
  cout << "Enter k: ";
  cin \gg k;
  for (int i = 0; i < size; i++) // Обрахунок частоти входження елемента k в масив
    if(mass[i] == k) \{ count of k++; \}
  freq = (double)count_of_k / (double)size;
  cout << "Frequency of k = " << freq << "|" << 1.0 / 6.0 << endl;
  cout << endl;
  double expectation = 0; //Математичне сподівання
  for (int i = 1; i \le 6; i++)
  {
    expectation += frequency(mass, i, size) * i;
  cout << "Mathematical expactation = " << expectation << " | " << "3.5" << endl;
  cout << "Sampling Variacy = " << variacy(mass, size) << " | " << "2.91" << endl;
  cout << "Standard deviation = " << sqrt(variacy(mass, size)) << " | " << "1.7" << endl; //Середньоквадратичне
відхилення
```